

Covid-19: Virus corona chủng mới kỳ khí hậu nóng ?

RFI, 03/04/2020

Ảnh minh họa : Người dân tận hưởng nắng ấm trước cổng Brandenburg, Berlin, Đức. Ảnh chụp ngày 04/04/2018 REUTERS - FABRIZIO BENSCH

Mai Vân

Vào lúc đại dịch Covid-19 hoành hành dữ dội tại châu Âu và Bắc Mỹ, nơi khí hậu vẫn còn rất lạnh, một câu hỏi dưới dạng hy vọng đang được đặt ra : Liệu khí hậu nóng có thể làm giảm sức lây lan của con virus corona chủng mới có cái tên chính thức là SARS-CoV-2 hay không ? Từ ngày dịch bệnh bùng phát, nhiều công trình nghiên cứu đã được tiến hành để tìm ra câu trả lời, nhưng chưa có kết luận dứt khoát.

Nhật báo Pháp Le Figaro ngày 02/04/2020 đã giới thiệu một nghiên cứu mới nhất về tác động của khí hậu trên con virus corona do một nhóm nghiên cứu Pháp và Úc thuộc công ty tham vấn dịch tễ học Ausvet thực hiện. Công trình này cho rằng nhiệt độ ngoài trời từ 20 đến 30°C có khả năng giảm thiểu tuổi thọ và sức lây lan của con virus.

Công trình được công bố vào trung tuần tháng 03/2020 trên trang mạng medRxiv, tập hợp các nghiên cứu chưa được cộng đồng khoa học duyệt lại, cho nên chưa được xem là có giá trị khoa học.

Camille Lebarbenchon, chuyên gia nghiên cứu bệnh truyền nhiễm trong môi trường hải đảo và nhiệt đới tại Đại Học La Réunion cho rằng đây là một công trình đáng được các kênh thẩm định giá trị khoa học chú ý xét duyệt vì có một số yếu tố dễ dẫn đến ngộ nhận, trong đó có vấn đề “khoảng thời gian nghiên cứu rất ngắn và số lượng nhỏ các trường hợp được phân tích”.

Các tác giả bản nghiên cứu cũng công nhận phần lớn các thiếu sót và giải thích rằng công trình nghiên cứu của họ chỉ nhằm tăng cường hiệu quả của các biện pháp phong tỏa để tự bảo vệ chống virus, và không nên dựa vào khả năng nhiệt độ ấm lên để giảm đáng kể số lượng các ca lây nhiễm.

Virus thường, thậm chí virus SARS, rất kỳ thời tiết nóng và ẩm

Tuy nhiên, đối với Le Figaro, ý kiến về tác động kèm hâm của khí hậu nóng trên đà lây lan của con virus corona chủng mới không chỉ hay và hấp dẫn, mà còn dựa trên những thực tế khoa học đã được xác nhận.

Phần lớn các loại virus thường “sống” tốt hơn trong môi trường khí hậu lạnh, trong lúc mà khí hậu nóng, ẩm, với nhiều tia cực tím UV có thể giảm thời gian tồn tại của virus trên các mặt bằng. Chính yếu tố này giải thích cho hiện tượng có ít ca nhiễm virus cảm cúm trong mùa hè. Một ví dụ khác là virus bệnh viêm phổi cấp tính SARS chẳng hạn, một con virus rất gần với virus corona chủng mới, đã biến đi vào các ngày đẹp trời tháng 7/2003, 9 tháng sau khi xuất hiện.

Chuyên gia Camille Lebarbenchon tuy nhiên vẫn thận trọng: “Điều này đúng với nhiều loại virus, nhưng không phải là sự thật tuyệt đối. Nhiều trường hợp nhiễm virus của bệnh cúm Trung Đông MERS, cũng là một loại virus corona, truyền từ lạc đà sang người, vẫn được ghi nhận suốt năm ở Ả Rập Xê Út, một nơi mà khí hậu đặc biệt nóng”.

Virus của bệnh Covid-19 vẫn lưu hành tại những xứ nóng

Riêng đối với virus gây nên dịch Covid-19, đã lây lan từ nhiều tuần qua đã cho thấy là nhiệt độ không phải là cản lực. Theo ông Camille Lebarbenchon: “Còn quá sớm để khẳng định như vậy, nhưng người ta cũng thấy là dịch cũng lan nhanh ở Nam Phi và châu Mỹ La Tinh”, hai vùng có khí hậu nóng.

Ở Pháp cũng vậy: Nhiều người đi nghỉ ở Ai Cập, khi trở về Pháp vào đầu tháng 3, đã bị xét nghiệm dương tính với virus corona, trong lúc nhiệt độ ở Ai Cập khá cao. Nếu hiện nay dịch Covid-19 có vẻ không mấy hung hăng ở Nam Bán Cầu và Châu Phi, đó có thể là vì hai vùng này bị nhiễm muộn màn hơn và việc xét nghiệm tiến hành chậm hơn.

Camille Lebarbenchon cuối cùng đưa ra kết luận: “Nếu con virus này thật sự bị sức nóng làm suy yếu, điều đó không có nghĩa nó sẽ biến mất vào mùa hè này. Nó sẽ đi theo cùng một con đường của virus cúm, lan xuống Nam Bán Cầu vào mùa đông ở khu vực đó, để rồi trở ngược lên phía bắc vào mùa thu”.

Theo chuyên gia này: “Có những yếu tố khác phải được lưu ý như mức độ miễn dịch của dân chúng và tiến trình chuyên hóa của con virus để đưa ra những dự đoán đáng tin cậy về sự lan truyền của Covid-19 trong những tháng tới.”